

2013 Asya Pasifik Ekonomik ve Toplumsal Arařtırmalar Raporu

Kapsayıcı ve Sürdürülebilir Kalkınma için Geleceğe Dönük Makroekonomik Politikalar

18 NİSAN 2013 PERŞEMBE, TSİ 06.30'A KADAR AMBARGOLUDUR.

Türkiye

18 Nisan 2013 Tarihinde Ankara'da Yapılacak Tanıtım Toplantısı için Bilgilendirme Notları

Küresel ekonominin yeniden zayıflaması sebebiyle büyüme yavaşlıyor

- Türkiye'de GSYİH'nin büyümesinde, 2011 yılında %8.6'dan 2012 yılında %3.2'ye ani bir düşüş kaydedilmiştir. Özellikle, Türkiye'nin başlıca ihracat pazarı olan ve krizden etkilenen Avro bölgesinde ise, daha olumsuz küresel ekonomik koşullar yaşanmıştır. Ayrıca, 2011 yılının son döneminde ve 2012 yılının başında Türk Lirası'nın değerinde görülen ani düşüşü tersine çevirmek için para politikası sıkılaştırılmıştır; bu da ülkenin büyüme performansı üzerinde kısıtlayıcı bir etki yaratmıştır.
- 2012 yılında ekonominin tüm ana sektörlerinde, çok daha düşük büyüme oranları kaydedilmiştir. Ayrıca, 2012 yılında gayri safi sabit yatırımda görülen büyüme oranında ani bir düşüş yaşanmıştır. Bunun ana nedenleri de 2010 ve 2011 yılında kaydedilen büyümenin yarattığı baz etkisi ve iç talepteki düşüştür.
- Son dönemde sınır komşusu Suriye'de yaşanan iç savaş, Türkiye'ye sığınmacı akınına yol açmıştır. Ayrıca, Orta Doğu'daki diğer komşu ülkelerde görülen siyasi istikrarsızlık da Türk ekonomisini olumsuz yönde etkilemektedir.
- Belli bir ölçüde gevşetilecek para politikalarıyla, Türkiye'de Gayri Safi Yurtiçi Hasıla'nın 2013 yılında hafif bir yükseliş göstererek %3.8'e ulaşması öngörülmektedir. Ancak küresel ekonomik durgunluğun, özellikle de Avro bölgesindeki ulusal borç krizlerinin derinleşerek devam etmesi ve beklenenden daha uzun süre etkili olması riski halen geçerliliğini korumaktadır.

Enflasyonist baskılar sürüyor

- Türkiye'de enflasyonist baskılar, aylık enflasyon oranının, bir önceki yıl aynı ayda elde edilen orana kıyasla %9 arttığı dönem olan 2011 yılının sonlarında ani bir artış göstermiştir. O dönemde, döviz kuru güçlü bir baskı altına girmiştir; bu da para politikasında bir sıkılaştırma ile sonuçlanmıştır. Enflasyon baskısı 2012 yılı boyunca devam etmiştir.
- Hükümet, kamu finansmanını desteklemek için, 2012 yılının ikinci yarısında dolaylı vergileri ve güdümlü fiyatları sert bir şekilde yükseltmiştir. Bu da tüketici fiyatlarında bir artışa sebep

olmuştur. 2011 yılında %6.5 olan ortalama enflasyon oranının, 2012 yılında %8.9'a yükseldiği tahmin edilmektedir.

Bütçe açığında görülen hafif artış

- Türkiye'de bütçe açığı 2011 yılında GSYİH'in %1.4'ü kadar iken, bu oran 2012 yılında ekonomideki gelişmeler sonucu %2'ye yükselmiştir. Hükümet bütçe açığını kontrol altında tutabilmek için, yılın ikinci yarısında dolaylı vergileri ve güdümlü fiyatları sert bir şekilde arttırmıştır.

Cari açığın devam edeceğine ilişkin ciddi endişeler var

- Son dönemde Türkiye'nin cari açığında gözlenen hızlı artış, durumun kısa ve orta vadede devam edeceğine ilişkin ciddi endişeler doğurmaktadır. İthalat talebindeki vadelerin tetiklediği artıştan ve yükselen petrol fiyatlarından etkilenen, cari açığın 2011 yılında GSYİH'in %10'una ulaşmıştır. 2012 yılında ithalata yönelik talepteki düşüş ve ihracat yaşanan güçlü artış, ekonomide yeniden dengelenmeye işaret etmektedir. Avrupa Birliği ülkeleri dışındaki ülkelere yapılan ihracattaki büyüme istikrarlı bir şekilde devam etmiştir. 2012 yılında cari açık hafif bir düşüş göstererek, GSYİH'in %6.2'sine tekabül eden bir seviyeye gerilemiştir.
- Ancak, ülkenin yurt içi tasarruf oranını yükseltmeyi ve ara mal ve alternatif enerji üretimini arttırmayı hedefleyen reformlar gibi bu sorunla başa çıkmak için ortaya konan planların kısa vadede bir etkisinin görülmesi beklenmediği için, önemli boyutlara ulaşan yapısal cari açık, çözülmesi gereken bir sorun olarak kalmaya devam edecektir.
- Hükümet; yenilikçi yöntemler, ara malların yurt içinde üretilmesi ve alternatif enerji kaynaklarının kullanılmasını teşvik ederek, cari açık sorunu ile başa çıkmayı planlamaktadır.

Güçlendirilmiş bölgesel işbirliği

- Güçlendirilmiş bölgesel işbirliği, Güney ve Güney-Batı Asya'nın karşı karşıya olduğu pek çok sorunu çözebileceği gibi, bu işbirliği alt-bölgede sürdürülebilir bir gelecek sağlanmasını garanti altına alacak önemli bir kalkınma stratejisi olarak da görülebilir.
- Bölgesel işbirliği, alt-bölgenin doğal afetler karşısındaki dirençsizliğini azaltmanın yanı sıra ortak sorunlara çözüm üretmeye ve gıda ve enerji güvenliğini sağlamaya destek olma konusunda elzem bir rol oynayabilir. Alt-bölge içinde ve ötesinde daha bağlantılı olmak, bölgenin Asya ve Pasifik'in kesişim noktasında bulunan stratejik konumunu güçlendirmesine ve bir zamanlar olduğu gibi yeniden Doğu-Batı ticaretinin merkezi olarak öne çıkmasına katkı sağlayabilir.
- Daha geniş bir bölgesel bütünleşme, yalnızca bölge-içi ticareti arttırmakla kalmayacak aynı zamanda, alt-bölgenin tedarik zincirinde ve üretim ağlarında verimlilik odaklı bir yatırımı da destekleyecektir. Dolayısıyla; bu da, üretken bir kapasite geliştirmenin yanında, özellikle altbölgede yer alan az gelişmiş ülkelerde daha fazla ve daha iyi istihdam fırsatları doğuracaktır.
- Türkiye'nin dışa dönük doğrudan yabancı sermaye yatırımları özellikle Bangladeş ve Pakistan'da olmak üzere alt-bölgede artış göstermektedir.